

GENERELLE VILKÅR

FOR

NORGE DIGITALT-samarbeidet

VERSJON 2025

Innholdsfortegnelse

DEL 0: Innledning	4
0.1 Norge digitalt – den nasjonale geografiske infrastrukturen.....	4
0.2: Formelt lovgrunnlag	4
0.3: Norge digitalt-samarbeidet	4
DEL I: Plikter og rettigheter	6
1. Kriterier for deltagelse.....	6
2. Inngåelse og oppfølging av avtalen	6
3. Organisering og gjennomføring.....	6
4. Datainnhold og tjenester	6
4.1. Generelt	6
4.2. Teknologisk rammeverk og veiledere	7
4.3. Geodatatjenester	7
5. Rettigheter til data og tjenester	7
5.1. Generelt	7
5.2. Intern bruk i egen virksomhet	7
5.3. Bruk i utadrettet informasjons- og veiledningsvirksomhet	8
5.4. Kildehenvisning	8
6. Prinsipper for økonomihåndtering.....	8
6.1. Finansiering	8
6.2. Beregning av årskostnad	8
6.3. Betalingsbetingelser	8
6.4. Tilbakeføring av årskostnad	8
6.5. Informasjon om total årskostnad	8
7. Informasjonssikkerhet	8
8. Erstatningsansvar.....	9
9. Force majeure	9
10. Spesielle avtaleforhold	9
11. Informasjons- og undersøkelsesplikt	9
12. Taushetsplikt.....	10
13. Overdragelse av avtalen.....	10
14. Varighet og opphør	10
DEL II: Veiledning til del I	10
Til kapittel 1 Kriterier for deltagelse	10
Til kapittel 2 Inngåelse og oppfølging av avtalen	10

Til kapittel 3 Organisering og gjennomføring	11
1. Innledning.....	11
2. Nasjonal organisering.....	11
3. Fylkesvis og kommunal organisering	14
Til kapittel 4 Datainnhold og tjenester	15
1. Generelt	15
2. Teknologisk rammeverk og veiledere	15
3. Rutiner for publisering i nasjonal portal – Geonorge.....	15
4. Tjenesteerklæring	15
5. Autentisering, autorisasjon og telling (BAAT og GeoID)	16
Til kapittel 5 Rettigheter og bruk av data og tjenester	17
1. Generelt	17
2. Bortsetting av arbeid	17
3. Kildehenvisning	17
Til kapittel 6 Prinsipper for økonomihåndtering	18
1. Finansiering av data	18
2. Beregning av årskostnad	18
3. Betalingsbetingelser	19
4. Tilbakeføring til rettighetshavere	19
5. Mal for bilag 1 – Kalkulator.....	20
Til kapittel 7 Informasjonssikkerhet.....	22

DEL 0: Innledning

0.1 Norge digitalt – den nasjonale geografiske infrastrukturen

Norge digitalt er navnet på den geografiske infrastrukturen i Norge. I noen sammenhenger brukes også betegnelsen Norges NSDI – National Spatial Data Infrastructure.

En slik infrastruktur er en sum av felles standarder og regler, norske etaters geografiske data og tjenester over disse, samt felles verktøy, Norge digitalt fellesløsninger og avtaler. Geonorge.no er i dag nettstedet for samarbeidet og den nasjonale geodataportalen med underliggende kataloger og registre.

Infrastrukturen er åpen for alle etater og aktører i Norge som ønsker å tilby data og geodatatjenester eller er brukere av slike tilbud.

0.2: Formelt lovgrunnlag

Lov om infrastruktur for geografisk informasjon LOV-2010-09-03-56 (geodataloven) fra 2010 pålegger etablering og drift av en nasjonal geografisk infrastruktur. I 2012 ble detaljerte forskrifter vedtatt som ytterligere presiserer krav til leveranseformer og dokumentasjon knyttet til geografiske data og geodatatjenester. Loven skal bidra til god og effektiv tilgang til geodata for offentlige og private formål. Loven favner over de fleste samfunnssektorer. Det vil si at det påhviler et ansvar i etater under ulike departementer og også kommuner å tilrettelegge og tilby egne data i infrastrukturen.

Lov og forskrift gjennomfører direktiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 om etablering av en infrastruktur for geografisk informasjon i det europeiske fellesskapet (INSPIRE). Lov og forskrift peker i utstrakt grad til svært detaljerte tekniske og faglige spesifikasjoner definert i EUs ”regulations” som er å anse som forskrifter også i Norge.

Lovens forarbeider legger til grunn at oppfølgingen skal skje ved styrking og videreføring av Norge digitalt-samarbeidet.

0.3: Norge digitalt-samarbeidet

Vi kan skille mellom begrepet Norge digitalt som navn på infrastrukturen og Norge digitalt-samarbeidet som navn på det formaliserte samarbeidet mellom virksomheter i Norge.

Norge digitalt-samarbeidet har sin forankring i Stortingsmelding nr. 30 (2002-2003): ”Norge digitalt” – et felles fundament for verdiskaping.

Norge digitalt-samarbeidet er et avtalefestet samarbeid mellom kommunale, regionale og nasjonale virksomheter som har ansvar for å fremstille eller bruker store mengder geodata. Samarbeidet er etablert for å bygge og drive en nasjonal geografisk infrastruktur som sikrer hele samfunnet god tilgang til geodata. De første avtalene om deltakelse i Norge digitalt-samarbeidet ble inngått i 2005.

Norge digitalt-avtalen består av et prinsippdokument med generelle vilkår for samarbeidet. Dette revideres årlig og omfatter alle som inngår avtale. Generelle vilkår godkjennes hvert år av Samordningsgruppen. Bilagene som bl.a. bestemmer partens andelsfinansiering og leveranser, er individuelle og fornyes også hvert år. Prinsippene som ligger til grunn vedtas i Samordningsgruppen.

Dagens samordningsgruppe som er oppnevnt av Kommunal- og distriktsdepartementet etter forslag fra deltagende virksomheter, er det utøvende organet og har beslutningsmyndighet for felles vilkår og prinsipper i Norge digitalt-samarbeidet.

Samordningsgruppen representerer og ivaretar rettigheter og plikter for partene i Norge digitalt-samarbeidet. Gruppen skal formidle og koordinere innspill fra andre med interesser i infrastrukturen og bistå Geodatakoordinator med å drive samarbeidet i tråd med gjeldende krav, føringer og samfunnets behov.

I tråd med gjeldende politikk på digitalisering, har man etablert en egen styringsmodell for Norge digitalt fellesløsninger.

Del I i dette dokumentet inneholder plikter og rettigheter for partene i samarbeidet, og del II er en veiledning for gjennomføringen. Sammen med avtalen om deltakelse og bilagene 1-3 til avtalen, regulerer dokumentet samarbeidet i Norge digitalt.

Figur 1 Norge digitalt-samarbeidet

DEL I: Plikter og rettigheter

1. Kriterier for deltagelse

Følgende virksomheter kan bli parter i Norge digitalt-samarbeidet:

- a) Deltakende virksomheter i henhold til geodataloven § 4 og geodataforskriften § 1,
- b) Landsdekkende selskaper som har ansvar for, forvalter eller etablerer data som inngår i den nasjonale geografiske infrastrukturen, og
- c) Sentrale parter i Geovekst, inkludert Telenor og lokale og regionale energibedrifter. For den enkelte energibedrift forutsettes deltakelse i lokalt Geovekst-samarbeid.

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) skal etter innspill fra Samordningsgruppen for geografisk informasjon (Samordningsgruppen) avgjøre spørsmål om kriteriene for deltakelse er oppfylt.

2. Inngåelse og oppfølging av avtalen

Kartverket er i henhold til geodataforskriften § 4 nasjonal geodatakoordinator, og skal koordinere arbeidet med infrastrukturen, jf. geodataloven § 3.

Geodatakoordinator skal på vegne av samarbeidet undertegne avtalen med den enkelte part.

Geodatakoordinator og partene kan foreslå endringer i de generelle vilkårene som Samordningsgruppen kan vedta med virkning fra påfølgende kalenderår. Gruppen er vedtaksdyktig når minst 15 representanter er til stede, og vedtaket er gyldig når 2/3 av de tilstedeværende har stemt for. Innsigelser kan kreves protokollført.

Geodatakoordinator skal hvert år forhandle med den enkelte part om dennes årskostnad og leveranser. Årskostnaden skal beregnes med kalkulatoren i avtalen bilag 1. Ved uenighet om grunnlaget for beregning av kostnaden, tas dette opp til diskusjon i Samordningsgruppen. Ved fortsatt uenighet bringes saken inn for KDD som fastsetter det endelige beløpet.

3. Organisering og gjennomføring

Partene skal organisere og gjennomføre samarbeidet som beskrevet i del II under *Til kapittel 3 Organisering og gjennomføring*.

4. Datainnhold og tjenester

4.1. Generelt

Partene kan ha et stort spekter av data som skal deles. Ulike lover, forskrifter og retningslinjer påvirker delings- og dokumentasjonskrav. Partenes leveranser som inngår i Norge digitalt-avtalen skal fremgå av avtalen bilag 2, og datainnholdet i det enkelte datasett skal beskrives i nasjonale produktspesifikasjoner. Leveranser skal harmoniseres med kravene i geodataloven og geodataforskriften § 15.

Partenes offisielle datainnhold og tjenester med metadata skal publiseres i den nasjonale geoportalen [Geonorge](https://geonorge.no).

Partenes leveranser skal minst omfatte geodata i elektronisk form og tilhørende geodatatjenester som nevnt i geodataforskriften § 2.

4.2. Teknologisk rammeverk og veiledere

Det teknologiske rammeverksdokumentet, bygger på kravene i geodataloven og geodataforskriften samt en rekke krav og anbefalinger knyttet til digitaliseringsstrategi for offentlig sektor, digitaliseringsrundskrivet, retningslinjer for tilgjengeliggjøring av offentlige data med flere.

Sammen med veiledere gir dette en omforent teknisk veiledning med anbefalinger om teknologi, metoder og standarder.

Det vises til Del II, *Til kap 4.Datainnhold og tjenester*, for veiledende informasjon.

4.3. Geodatatjenester

Hver part skal kvalitetssikre egne geodatasett, og selv eller etter avtale via en annen part tilby følgende nettjenester:

- **Søketjenester**
Tjenester som gjør det mulig å søke etter geodatasett og -tjenester og vise metadata.
- **Visningstjenester**
Tjenester som gjør det mulig å vise geodatasett med forklarende informasjon og tilhørende metadata.
- **Nedlastingstjenester**
Tjenester som gjør det mulig å laste ned eller få direkte tilgang til kopier av hele eller deler av geodatasett.
- **Omformingstjenester**
Tjenester som gjør det mulig å omdanne geodatasett som ikke er harmoniserte, slik at de kan virke sammen med andre data.

Tilgjengelighet og responstid for tjenestene skal fremgå av en tjenesteerklæring.

Hver part skal i god tid varsle de øvrige partene om vesentlige endringer som påvirker innhold, struktur, formater og koblingsnøkler i deres dataleveranser og tjenester. Hver part skal senest tre måneder før iverksetting melde via [Geonorge](#) om endringer med konsekvenser for de øvrige partenes bruk av dataene.

5. Rettigheter til data og tjenester

5.1. Generelt

Partene har gjensidig bruksrett til datagrunnlaget i Norge digitalt, og skal sikre at den enkeltes rettigheter til egne data og tjenester blir ivarettatt. Bruksretten gjelder for utføring av offentlige oppgaver. Med hensyn til matrikelopplysninger gjelder bestemmelsene i forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen.

Hver part skal gi virksomheter i EU og EØS-området tilgang til egne data i henhold til geodataforskriften § 12.

Eventuelle begrensninger eller utvidelser i bruksretten eller tilgangen til data skal fremgå av avtalen bilag 3 og gjøres kjent for alle partene og publiseres i metadata for datasett og tjenester. Henvisning til en definert lisens er ønskelig.

5.2. Intern bruk i egen virksomhet

Bruksretten gjelder for partenes ansatte og oppdragstakere, og omfatter, bearbeiding, verdiøkning og bruk i interne nettverk og tjenester.

Partene kan gi underleverandører tilgang til data som ikke er åpne, men til bruk for avtalte oppgaver. Slike kopier skal slettes når oppgavene er avsluttet.

5.3. Bruk i utadrettet informasjons- og veiledningsvirksomhet

Partene kan bruke data fra Norge digitalt i eksterne nettverk og søke- og visningstjenester etter geodataloven § 5. Tjenestene må baseres på oppdaterte data. Tjenestene skal være gratis når annet ikke følger av lov eller forskrift, eller brukerfinansiering er forutsatt i stortingets bevilgningsvedtak.

5.4. Kildehenvisning

Partene skal angi kilden ved bruk av andre rettighetshaveres data. Navn på kilde/etat er påkrevet, navn og versjon av datasett/datakilde er anbefalt. Ved bruk av kopidata bør uttaksdato også angis.

6. Prinsipper for økonomihåndtering

6.1. Finansiering

Partene skal levere egne temadata og andelsfinansiere relevante basis geodata gjennom en årskostnad. Partenes årskostnader skal uavkortet tilbakeføres til aktuelle rettighetshavere.

6.2. Beregning av årskostnad

Årskostnaden beregnes ut fra kost- og nyttebetraktninger som er summen av en *partsfaktor* multiplisert med en *nytteverdi* og en *enhetskostnad*. Partsfaktoren baseres på antall årsverk hos parten og hvilken nytte denne har av de ulike produktgruppene av basis geodata, mens enhetskostnaden gjelder hver produktgruppe.

Geodatakoordinator kan inngå avtale om en lavere nyttefaktor enn den som følger av ordinær beregning for en part som har minimal eller ingen nytte av den aktuelle produktgruppen. Laveste nyttefaktor er 1,0, og minsteprisen er lik enhetskostnad for den aktuelle produktgruppen.

Geodatakoordinator skal informere rettighetshaverne når en part får godkjent minstepris.

Geodatakoordinator kan inngå avtale med parter om redusert årskostnad grunnet et begrenset geografisk virkeområde. Samordningsgruppen må godkjenne slike avtaler.

6.3. Betalingsbetingelser

Partenes andel av finansieringen per kalenderår skal beregnes etter avtalen bilag 1.

Geodatakoordinator skal fakturere partene årlig, med en frist for betaling innen 30 dager fra fakturadato.

6.4. Tilbakeføring av årskostnad

Geodatakoordinator skal tilbakeføre årskostnaden til den enkelte rettighetshaver innen 1. desember. Partene er enige om at målsettingen er at totalt innbetalt årskostnad skal gå til videre etablering, drift og vedlikehold av datagrunnlaget i regi av rettighetshaverne.

6.5. Informasjon om total årskostnad

Geodatakoordinator skal informere partene og rettighetshaverne om totalt innbetalt årskostnad fordelt på den enkelte part og produktgruppe, og for aktuell produktgruppe fordelt på alle partene.

7. Informasjonssikkerhet

Partene skal oppfylle alle aktuelle krav til informasjonssikkerhet i geodataarbeidet i henhold til gjeldende lover og forskrifter og skal sikre at data og tjenester som skal unntas offentligheten ikke kommer ut til uvedkommende.

Hver part skal sørge for sikkerhetsmål og et tilstrekkelig sikkerhetsnivå basert på en dokumentert risikovurdering i forhold til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Risikovurderingen skal både gjelde interne systemer og rutiner og bruk av eksterne data og tjenester. På bakgrunn av risikovurderingen skal forebyggende tiltak iverksettes.

Risikovurderingen består i å identifisere, analysere og evaluere en eller flere risikoer. For å få en samlet oversikt over alle kritiske avhengigheter i en risikovurdering er det viktig å kartlegge samvirke, avhengigheter, sårbarheter og trusler i forhold til egne data og tjenester i verdikjeden/nettverket. På bakgrunn av risikovurderingen skal forebyggende tiltak iverksettes.

Partene skal gjennomføre opplæringstiltak for å øke kunnskapen og heve bevissthetsnivået om informasjonssikkerheten.

Geodatakoordinator har overordnet ansvar for veiledning om informasjonssikkerhet, og for at krav til informasjonssikkerhet blir ivarettatt i Norge digitalt felleløsningsprosesser.

Partene oppfordres til å varsle Geodatakoordinator om avvik fra sikkerhetskrav.

Dette kan f.eks. være angrepsforsøk på geografisk infrastruktur som har medført, eller kan medføre, at integriteten og tilgjengeligheten av geografisk informasjon er svekket. Varsling skal skje til «cybersikkerhet@kartverket.no»

8. Erstatningsansvar

En part som bruker eller bidrar til at data og tjenester fra Norge digitalt brukes i strid med gjeldende regler og avtaler, har ansvar for å erstatte tap og skader som dermed påføres andre parter.

Erstatningsplikten gjelder ikke når den urettmessige bruken skyldes forhold som parten ikke kan kontrollere og vanskelig ta forbehold om. Alminnelige erstatningsregler avgjør ansvarets omfang.

En part har ikke erstatningsansvar for feil og mangler i data levert i henhold til avtalen. Unntak kan gjelde dersom feilene og manglene skyldes grov uaktsomhet eller forsett.

En part som ikke leverer basis geodata i henhold til avtalen, skal få en ny frist for levering. Hvis levering uteblir, skal Geodatakoordinator beregne og fordele en tilsvarende reduksjon i andelsfinansieringen for de andre partene.

9. Force majeure

Partene skal varsle Geodatakoordinator hvis det oppstår en situasjon som ligger utenfor deres kontroll, og situasjonen gjør oppfyllelse av avtalen umulig.

10. Spesielle avtaleforhold

En part kan ta forbehold til eller be om avvik fra de generelle vilkårene når dette er nødvendig for å ivareta spesielle sikkerhetsmessige og avtalemessige forhold. Spørsmål om vesentlige avvik skal vurderes av Samordningsgruppen. Eventuelle forbehold og avvik skal fremgå av avtalen bilag 3.

11. Informasjons- og undersøkelsesplikt

Partene skal informere Geodatakoordinator om forhold som kan ha betydning for samarbeidet og de andre partene.

Geodatakoordinator skal sikre at relevant informasjon gjøres tilgjengelig på [Geonorge](#) og for partenes oppnevnte kontaktpersoner.

Partene skal undersøke på [Geonorge](#) om rettighetene til data de tenker å bruke er begrenset.

12. Taushetsplikt

Forvaltningslovens regler om taushetsplikt i kap. III, §§ 13 – 13f gjelder.

13. Overdragelse av avtalen

Partene kan ikke overdra sine rettigheter og plikter i Norge digitalt til tredjepersoner med mindre overdragelsen er ledd i sammenslåing eller oppdeling av en virksomhet.

14. Varighet og opphør

Avtalen om deltakelse i Norge digitalt-samarbeidet gjelder fra undertegning.

Parter som ikke er deltakende virksomheter etter geodataloven kan si opp avtalen. Oppsigelsen må skje skriftlig til Geodatakoordinator innen 1. november for å gjelde fra påfølgende kalenderår.

Dersom sammenslåing av etater/virksomheter fører til etablering av en ny avtalepart som får egen avtale, så vil den/de tidligere avtaler gjeldende for de opprinnelige partene opphøre.

Opphør av avtalen innebærer opphør av bruksretten til data og tjenester fra Norge digitalt, og eventuelle kopier av data som ikke er åpne skal slettes.

DEL II: Veiledning til del I

Til kapittel 1 Kriterier for deltagelse

Geodataloven og -forskriftens definisjon av deltakende virksomheter medfører at flere kan bli parter i Norge digitalt-samarbeidet, men endrer ellers ikke på kriteriene for deltakelse.

Til kapittel 2 Inngåelse og oppfølging av avtalen

Geodatakoordinator avklarer med KDD at avtaledokumentene samsvarer med intensjonene for samarbeidet og overordnede politiske føringer, og avtaler med rettighetshaverne hvilke data og tjenester som skal inngå. Fylkeskartkontorene ivaretar rollen som geodatakoordinator regionalt og undertegner avtalene med kommuner, fylkeskommuner og energiselskaper.

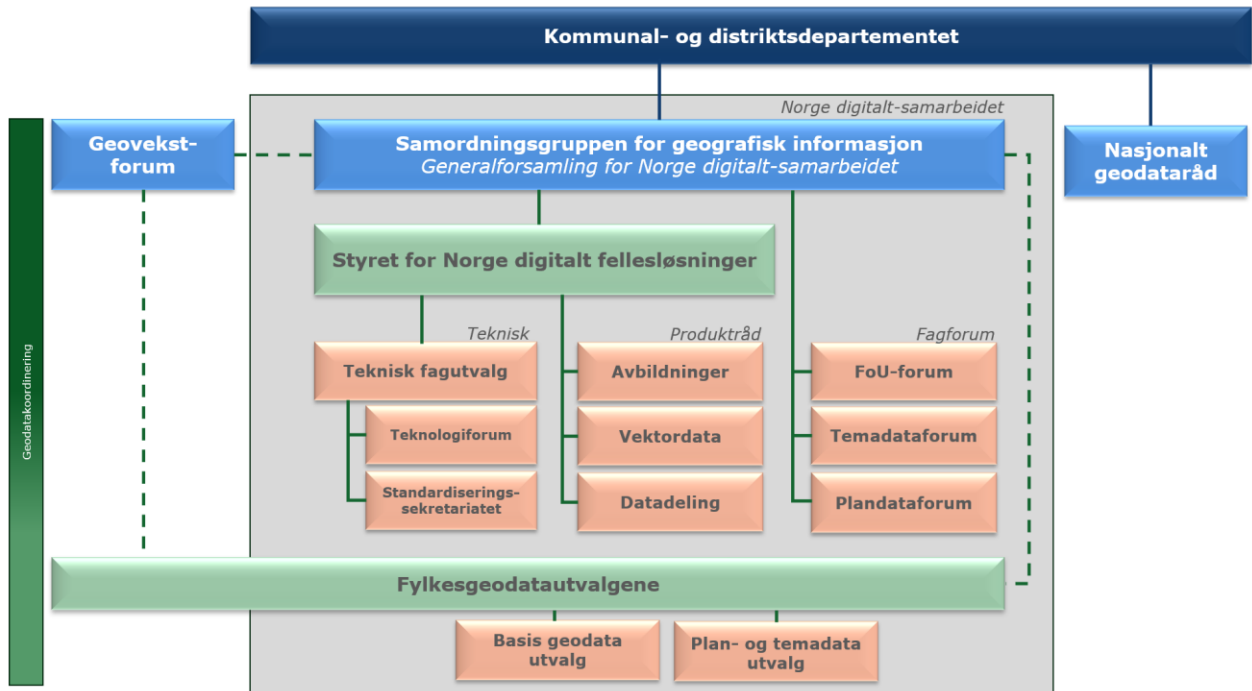
Geodatakoordinator skal løpende vurdere behovet for endringer i dokumentasjonen, og fylkeskartkontorene skal involveres for å sikre at regionale og lokale innspill blir vurdert.

Samarbeidet bygger på en andelsfinansiering av basis geodata, og bidraget fra den enkelte part utregnes etter en felles modell basert på en enhetskostnad/minstekostnad for den enkelte kostnadsgruppen. Geodatakoordinator avklarer med hver rettighetshaver hvilken enhetskostnad/minstekostnad som skal gjelde for dennes leveranser av basis geodata, og legger frem beløpet for endelig godkjenning av Samordningsgruppen. Eventuelle endringer i enhetskostnaden/minstekostnaden avklares og besluttes på samme måte med virkning fra 1. januar påfølgende år.

Til kapittel 3 Organisering og gjennomføring

1. Innledning

Norge digitalt-samarbeidet er organisert på nasjonalt og regionalt nivå.

Figur 2 Organisering av Norge digitalt-samarbeidet

2. Nasjonal organisering

a) Kommunal- og distriktsdepartementet

KDD har overordnet ansvar for gjennomføringen av geodataloven og Norge digitalt-samarbeidet. Dette omfatter oppfølging av andre involverte departementer, og oppfølging av Geodatakoordinator gjennom tildelingsbrev, styringsdialog og generelle føringer.

b) Kartverket

Kartverket har funksjonen som nasjonal geodatakoordinator og skal samordne arbeidet med den nasjonale infrastrukturen for geografisk informasjon.

Kartverket som fagorgan har ansvar for regelverksarbeid, standardisering, teknologisk utvikling, administrasjon og veiledning på geodataområdet. Kartverket er også deltakende virksomhet etter geodataloven og part i Norge digitalt-samarbeidet.

c) Nasjonalt geodataråd

Nasjonalt geodataråd (rådet) ble utnevnt ved Kongelig resolusjon 30. mars 2012, og bistår KDD, Geodatakoordinator og deltakende virksomheter med gjennomføringen av geodataloven og Norge digitalt.

Rådet tar opp spørsmål og gir råd om norsk geodatapolitikk, men tar ikke beslutninger for partene i Norge digitalt-samarbeidet.

Rådet er inne i sin fjerde virkeperiode (2024-2027, 4 år) og har 16 medlemmer. Arne Bjørn Mildal, NVE, er leder for rådet.

d) Samordningsgruppen for geografisk informasjon

Samordningsgruppen for geografisk informasjon er en nasjonal, tverrsektoriell gruppe oppnevnt av det tidligere Miljøverndepartementet i 2013, iht. føringer i Geodataforskriften (jf. forskrift 8. august 2012 nr. 797 om Infrastruktur for geografisk informasjon (geodataforskriften) § 13 første ledd). Nå ligger ansvaret for fagområdet i Kommunal- og distriktsdepartementet.

Forskriften stadfester at «Statens kartverk skal koordinere arbeidet med den geografiske infrastrukturen med bistand fra en samordningsgruppe.»

Representantene skal løse prinsipielle og praktiske problemstillinger og være talspersoner og geodataambassadører innen sin sektor. Representantene skal ha tett dialog med alle virksomheter de representerer for å sikre at bredden i brukerbehov og synspunkter kommer fram. Gruppens oppgaver, mandat, og forretningsordning kan fastsettes nærmere i avtaler mellom deltakerne i den geografiske infrastrukturen.

Samordningsgruppen skal representere statlige, kommunale og fylkeskommunale organer og andre som deltar i samarbeidet om den geografiske infrastrukturen, og bistå Kartverket i å koordinere samarbeidet om den geografiske infrastrukturen – nasjonal geodatakoordinering.

I forbindelse med etablering av styringsmodell for Norge digitalt fellesløsninger, har Samordningsgruppen delegert store deler av sin myndighet til å fatte beslutninger til de underliggende gruppene i samarbeidet.

e) Styret for Norge digitalt fellesløsninger

Har ansvar for drift, forvaltning og videreutvikling av Norge digitalt fellesløsninger. Styret oppnevnes av, er direkte underlagt og rapporterer til Samordningsgruppen.

Styret har videre myndighet til;

- å fatte nødvendige beslutninger rundt datastruktur for geografiske data som inngår i fellesløsningene – så lenge dette ikke klart ligger til annen beslutningsmyndighet.
- Standardiseringsarbeider for geografisk data, slik at den geografiske infrastrukturen fungerer optimalt, inkl. teknologisk rammeverk.

Mandat for styret gir utfyllende informasjon og presisering av rolle og myndighet. Styret utnevner og organiserer selv underliggende produktråd, og er ved inngangen av 2025 som vist i figur 2.

f) Norge digitalt fagforum

Mandat for fagforum er ikke avklart og vedtatt. Dokumentet blir oppdatert når det er avklart.

g) Nasjonal geodatakoordinator

Geodataforskriften gir Kartverket rollen som geodatakoordinator og gjennom det hovedansvaret for å videreutvikle landets infrastruktur for geografisk informasjon med bistand fra Samordningsgruppen. Geodatakoordinator skal samordne arbeidet med å dele data, etablere felles nasjonale løsninger og kontrollere gjennomføringen og bruken av den felles landsomfattende

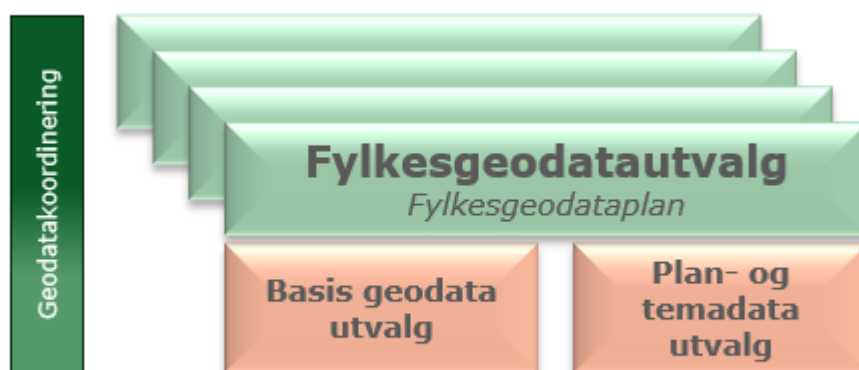
infrastrukturen for geografisk informasjon.

Geodatakoordinator administrerer møteplasser, dokumentasjonen og økonomien i samarbeidet.

h) Geovekst-forum

Geovekst er et samarbeid utenfor Norge digitalt, for etablering og vedlikehold av basis geodata. Beslutningsmyndighet for dette samarbeidet er Geovekst-forum. Samspill og interaksjon mot Norge digitalt organiseringen er som det framkommer av figur 2. Dette til orientering.

3. Fylkesvis og kommunal organisering

Figur 3 Norge digitalt-samarbeidet - regional organisering

a) Fylkesgeodatautvalg

Hvert fylke skal ha et geodatautvalg som sikrer en helhetlig gjennomføring av Norge digitalt i fylket, og helst også to underutvalg eller selvstendige utvalg for henholdsvis basis geodata og plan- og temadata. Fylkeskartkontorene administrerer fylkesgeodatautvalgene.

Fylkesgeodatautvalget utarbeider og vedtar en fylkesgeodataplan med tiltak for utvikling og bruk av geodata, og partene i fylket vedtar hvilke tiltak som skal iverksettes. Geodatautvalget samordner gjennomføringen, og datagrunnlaget i gjennomførte prosjekter inngår i de kommunevise FDV-avtalene.

Statsforvalterembetene ivaretar sentralforvaltningens fylkesansvar, og skal sammen med Geodatakoordinator være en pådriver for økt bruk av geodata i kommuner, fylkeskommuner og annen regional forvaltning.

b) Kommunene

Nesten alle kommunene deltar i Geovekst som etablerer, vedlikeholder og tilgjengeliggjør kommunenes detaljerte kartdata, ortofoto og laserdata. Dette samles i den felles kartdatabasen FKB som dekker ca. 60 % av landets areal. Kommunene inngår avtaler seg imellom om gjennomføring av prosjekter knyttet til basis geodata, og er felles rettighetshavere til datagrunnlaget.

Tolv av landets mest folkerike kommuner samarbeider gjennom Storkommunegruppa. Fire av storkommunene er ikke med i Geovekst, og har egne avtaler om leveranser til Norge digitalt-samarbeidet.

Gjennom felles avtale er nesten alle kommunene parter i to samarbeid; Geovekst og Norge digitalt.

Til kapittel 4 Datainnhold og tjenester

1. Generelt

I geoportalen [Geonorge](#) skal partene publisere metadata om data og tjenester som brukere kan søke opp og få tilgang til. Portalen har også en innsynsløsning for visning og enkel sammenstilling av de tilgjengelige karttjenestene. Portalen er åpen for alle datatilbydere og brukere.

2. Teknologisk rammeverk og veiledere

Geodataloven og geodataforskriften inneholder detaljerte krav til data, geodatatjenester og dokumentasjon om disse. Veiledning om konkrete tekniske veivalg og løsninger finnes i følgende dokumenter:

- Teknologisk rammeverk beskriver overordnede teknologiske grunnprinsipper og krav, samt struktur og arkitektur knyttet til norsk geografisk infrastruktur. Det inneholder en kortfattet beskrivelse av viktige roller og komponenter, samt krav og anbefalinger som er nødvendig for å sikre en moderne og brukervennlig geografisk infrastruktur i Norge.
- I tillegg til rammeverksdokumentet utvikles det en serie leveranseveiledere med konkret og detaljert veiledning om realisering av leveransene.

En arbeidsgruppe under Styret for Norge digitalt fellestjenester utarbeider rammeverksdokumentet. Partene skal samarbeide med bransjen om utviklingen av dokumentet, og prosessen skal koordineres med det nasjonale standardiseringsarbeidet. Styret for Norge digitalt fellestjenester vedtar Teknologisk rammeverk. Geodatakoordinator koordinerer arbeidet med veilederne.

3. Rutiner for publisering i nasjonal portal – [Geonorge](#)

Kartverket skal i henhold til geodataforskriften § 8, tilby en nasjonal geoportal med søke- og visningsfunksjoner til bruk for allmennheten. Portalen skal gi tilgang til geodatasett, metadata og netjtjenester.

Kartverket har ansvar for å drive portalen, og partene har ansvar for å publisere metadata for sine datasett og tjenester. Partene deltar også i samarbeid om utvikling av portalen. Portalens katalogtjeneste spiller en sentral rolle i tilgjengeliggjøringen av geodata, og en veileder for registrering av metadata skal bidra til at tjenesten er mest mulig fullstendig og oppdatert.

a) Metadataregistrering

Parter skal registrere egne metadata i Geonorge. Det kreves brukernavn og passord for å gjøre dette.

Partene får brukernavn og passord via [registreringsskjemaet](#) i Geonorge, eller ved å henvende seg til post@norgedigitalt.no. Brukeridenten må tildeles en rolle for editering av metadata.

Metadataeditoren og flere andre moduler i Geonorge benytter i tillegg autentiseringsløsningen GeoID, som sikrer at krav om årlig skifte av passord blir ivaretatt.

b) Oppfølging av tilbakemeldinger/feilmeldinger

Partene skal følge opp brukerhenvendelser og iverksette nødvendige kvalitetstiltak.

4. Tjenesteerklæring

Alle tjenester skal følges av en tjenesteerklæring som spesifiserer ytelsen.

a) Generelt

Partene skal angi nivå for tjenestenes tilgjengelighet og responstid i metadataene i Geonorge. Nivåene er angitt under overskriften ”Angivelse av nivå for tjenestens tilgjengelighet og responstid”.

Tilgjengeligheten måles mot fysisk grensesnitt hos leverandørens Internett Service Provider (ISP). Partene skal så raskt som mulig varsle avvik i Geonorge når tilgjengeligheten ikke kan oppfylles i henhold til tjenesteerklæringen.

b) Tilgjengelighet

Partene skal levere tjenester med følgende tilgjengelighet:

- Minimum 99 % målt 24/7 per kvartal.
- Maksimal sammenhengende nedetid skal ikke overstige åtte timer.
- Beregningen av tilgjengelighet omfatter ikke tid for periodisk systemvedlikehold i henhold til partenes avtaler og metadata om den aktuelle tjenesten. Det samme gjelder tidsbruk på større planlagte vedlikeholdsoppgaver som er varslet minst én uke på forhånd. Slike oppgaver skal fortrinnsvis legges til helger.

c) Responstid

Partene skal levere tjenester med følgende ytelse:

- 90 % av leveringstiden innen 4 sekunder målt fra et kall mottas i tjenesteleverandørens server og til den sender data ut igjen.

d) Angivelse av nivå for tjenestenes tilgjengelighet og responstid

Partene skal fylle ut tabellen i avtalens bilag 2 med en oversikt over tilgjengeliggjorte data og tjenester og status for det enkelte datasett.

Inndelingen A, B, C brukes for å angi nivå for tjenestenes tilgjengelighet og responstid:

A = Tjenesten er i samsvar med tjenesteerklæringen for Norge digitalt.

B = Tjenesten er i samsvar med tjenesteerklæringen for Norge digitalt på virkedager innen ordinær arbeidstid.

C = Tjenesten inngår i et driftsmiljø og følges av en egen tjenesteerklæring.

All nødvendig informasjon om tilgjengelighet og responstid skal også fremgå som metadata på [Geonorge](#).

5. Autentisering, autorisasjon og telling (BAAT og GeoID)

Kartverket har ansvar for sikkerhet og logistikk knyttet til transaksjonene mot tjenester fra Norge digitalt fellesløsninger driftet av Kartverket og data distribuert fra eller via Kartverket.

GeoID og BAAT benyttes som autentiserings- og autorisasjonssystem der dette er nødvendig

- For tilgang til tilgangsbegrensede data og tjenester distribuert fra Kartverket, enten Kartverkets egne data/tjenester, eller data/tjenester fra andre etater som distribuerer via Kartverket
- For tilgang til administrasjon og editering av metadata mv knyttet til Norge digitalt fellesløsninger

- Kartverket autoriserer partene til å hente data fra serveren, og kontrollerer og teller uttak og bruk.

Bruk av tjenester som har tilgangskontroll ved hjelp av BAAT-systemet forutsetter tilrettelegging av partenes systemer, og en veileder for dette finnes på [Geonorge](#).

Til kapittel 5 Rettigheter og bruk av data og tjenester

1. Generelt

Det felles datagrunnlaget i Norge digitalt er ment for bruk til offentlige og private formål innenfor flest mulige områder i samfunnet. Det er et overordnet mål å sikre kvalitet på det datagrunnlaget og de tjenestene som Norge digitalt-partene skal kunne bygge sine applikasjoner og informasjonstjenester over. Alle offentlig tilgjengelige sammenstillinger i regi av partene skal, der det er mulig, baseres på tilgang til tjenestene fra de øvrige Norge digitalt-partene. Dersom det ikke er mulig å benytte disse tjenestene, må det tilstrebtes å bruke oppdaterte data.

Dagens politiske mål er at offentlige data så langt som mulig skal gjøres gratis tilgjengelig for alle formål, og dette uttrykkes blant annet i Regjeringens digitaliseringsrundskriv. Partene skal derfor vurdere om deres data og tjenester kan tilgjengeliggjøres under den åpne norske lisensen for offentlige data (NLOD), eller en annen lisens for viderebruk, for eksempel en Creative Commons (CC).

Den enkelte dataeier/part skal avklare tilgangs- og bruksretter som gjelder for data og tjenester. Eventuelle begrensninger eller utvidelser i bruksretten eller tilgangen til data ut over de generelle vilkår som framgår av dette dokumentet, skal fremgå av avtalens bilag 3 og gjøres kjent i metadata for datasett/ tjeneste. Henvising til en definert lisens som avklarer vilkår for tilgang og bruk er ønskelig. Den enkelte part bør angi lisensstype på alle data og tjenester som leveres fra parten. Det er da ønskelig å referere til faste lisensstyper/kategorier som NLOD, CCby3.0, CC4.0 osv.

Dersom parten ønsker å få tilgang til matrikkelen må han søke i henhold til reglene i matrikkelloven og utleveringsforskriften. Tilgang til matrikkelen kan gis dersom parten har hjemmel til å få utlevert opplysninger i matrikkelloven § 30, og utleveringsforskriften § 4. Det innebærer at formålet med å få tilgang til matrikkelen må være innenfor de opplistede formål i matrikkelloven § 30. Dersom parten har behov for å få tilgang til skjermingsverdige bygningstyper i matrikkelen, må han søke spesielt om dette til Kartverket i henhold til utleveringsforskriften § 5 niende ledd. Når det gis tilgang til matrikkelen, må det inngås en egen standardavtale med Kartverket. Se Kartverkets avtale for eiendomsinformasjon med vedlegg for mer informasjon om de standardvilkår som tilgangen gis på.

2. Bortsetting av arbeid

Ved bortsetting av arbeid kan partene gi underleverandører tilgang til data de selv har bruksrett til. Det er utarbeidet en standardavtale om tilgang til data som partene kan benytte:

[Avtaler og maler for Norge digitalt-samarbeidet](#)

For data med tilgangsrestriksjoner knyttet til lover og forskrifter, må dette avtales spesielt med dataeier. Standardavtalen referert til i første avsnitt kan ikke benyttes til dette.

3. Kildehenvisning

Partene skal merke kartgrunnlag fra Kartverket, Geovekst og kommuner slik:

Side 17

Generelle vilkår 2025

Eventuelle krav om kildehenvisning til og merking av data fra andre parter skal framgå av avtalen bilag 3, punkt 1.

Til kapittel 6 Prinsipper for økonomihåndtering

1. Finansiering av data

Basis geodata finansieres gjennom:

- Rettighetshavernes egne midler, eventuelt utvidet med bidrag fra samarbeidsparter
- Bidrag fra partene
- Inntekter fra salg

Temadata finansieres av den enkelte part, eventuelt med tilskudd fra samfinansiering.

Eiendomsdata er vederlagsfritt, men «[Forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen](#)» gjelder fortsatt slik at partene må inngå avtale med Kartverket om tilgang og bruk av eiendomsinformasjon ervervet gjennom matrikkel API-et.

2. Beregning av årskostnad

Geodatakoordinator fastsetter årskostnaden i dialog med den enkelte part. Kommuner, fylkeskommuner og energiselskaper (nettselskaper med områdekonsesjon) behandles mht. beregning av årskostnad, som tre landsdekkende parter, og hver kommune, fylkeskommune og energiselskap betaler en forholdsmessig del av årskostnaden beregnet som landsdekkende part. Denne innbyrdes fordelingen er utarbeidet i samarbeid med representanter for de enkelte partene.

Hver part betaler for alle obligatoriske produktgrupper som parten ikke er rettighetshaver eller har andre rettigheter til. Tre produktgrupper er valgfrie. Prinsippene for beregning gjelder likt for alle.

$$\text{Årskostnad (sum av beregnet årskostnad for hver produktgruppe)} = \text{enhetspris} \times \text{nyttefaktor}$$

- Nyttefaktor er partsfaktor multiplisert med nytteverdi
- Partsfaktoren beregnes ut fra antall årsverk hos parten og hentes fra partens årsrapport for foregående år. Parter med 150 årsverk eller færre har partsfaktor 1. Parter med 2000 årsverk eller flere har partsfaktor 4. For parter med årsverk mellom 150 og 2000 beregnes partsfaktoren etter en logaritmisk funksjon.
- Alle parters nytteverdi gjennomgås før årskostnaden fastsettes og settes i forhold til partens bruk og behov. Den fastsettes for hver produktgruppe og skal settes i forhold til bruk i partens normale funksjonsområde. Nytteverdien gis som heltall fra 1 til 4.
 - 1 – Liten nytte – kun et supplement for virksomheten
 - 2 - Middels nytte - til god støtte for virksomheten
 - 3 - Stor nytte – nødvendig for virksomheten
 - 4 - Meget stor nytte - virksomhetskritisk

Hvis en produktgruppe er «nødvendig for virksomheten» eller er «virksomhetskritisk» (nytteverdi 3 eller 4) kun for en liten del av partens totale virksomhet, kan nytteverdien fastsettes på bakgrunn av skjønn. Partsfaktoren skal alltid holdes fast.

- Partens årskostnad for en produktgruppe kan aldri være mindre enn den til enhver tid gjeldende enhetskostnaden for produktgruppen (minimum nyttefaktor = 1,0).

- Enhetskostnaden bygger på at produktgruppen er tilgjengelig hele året. Produktgrupper som kun er tilgjengelige i deler av året kostnadsberegnes ut fra antatt tilgjengelighet, og avvik mellom antatt og faktisk tilgjengelighet avregnes neste år. Kartverkets posisjonstjenester kostnadsberegnes ut fra en fast pris per måleenhet for hver tjeneste.
- Merverdiavgift beregnes ikke for partenes årskostnad.

3. Betalingsbetingelser

Avtalen bilag 1 beskriver partenes andelsfinansiering for hvert kalenderår.

4. Tilbakeføring til rettighetshavere

a) Bidrag til finansiering av Norge digitalt fellesløsninger i 2025

For 2025 er det vedtatt i samordningsgruppa at Norge digitalt-parter ikke skal bidra til finansiering av Norge digitalt fellesløsninger gjennom samarbeidet som i 2024. For Norge i bilder fortsetter den økte enhetskostnaden fra 2022-2023 også i 2025.

Prisen på Geovekst-data og data fra andre kommuner solgt gjennom Kartverkets forhandlere hadde et påslag på 25% i 2024, som utelukkende gikk til finansiering av fellesløsningene. Dette videreføres også i 2025.

b) Ortofoto forvaltningsløsning

Totalt innbetalt årskostnad for forvaltningsløsningen [Norge i bilder](#) tilbakeføres til Statens vegvesen, Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) og Kartverket som felles rettighetshavere.

c) FKB og ortofoto - Geovekst

Totalt innbetalt årskostnad tilbakeføres i henhold til retningslinjer vedtatt av Geovekst-forum. Partene i Norge digitalt-samarbeidet kan gjennom deltagelse i fylkenes geodatautvalg påvirke prioriteringen i fylket og de enkelte kommunene.

d) FKB og ortofoto – andre kommuner

Totalt innbetalt årskostnad tilbakeføres til kommunene Oslo, Stavanger, Bergen og Trondheim etter avtalte retningslinjer.

Avtalt enhetspris for FKB og ortofoto er 38 160 kroner fordelt slik:

Kommune	Enhetspris	Avrundet %	Årlig garantibeløp
Oslo	15 350	40,2 %	2 046 000
Stavanger	4 800	12,6 %	639 792
Bergen	9 510	24,9 %	1 266 000
Trondheim	8 500	22,3 %	1 132 964
Sum	38 160	100,0 %	5 084 756

Kommunene har fått garanti for en minste total årlig tilbakeføring på 5 084 756 kroner fordelt som vist i tabellen over.

e) Kartverkets data

Totalt innbetalt årskostnad for alle data som ikke er frigitt, tilbakeføres uavkortet.

f) Omløpsfotografering

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Statsforvalteren og Kartverket grunfinansierer omløpsfotograferingen og etableringen av heldekkende ortofoto i Norge, og er i fellesskap rettighetshaver til produktene ved tilbakeføring.

g) Planinformasjon (arealplaner og planregister)

Kartverket har som en del av Norge digitalt plansatsingen driftet Norge digitalt arealplankartløsning (NAP). Plansatsingen er nå avsluttet og er i en driftsfase. KDD har gitt DiBK, KS og Kartverket i oppdrag å utvikle digitale tjenester på planområdet. Dette arbeidet skal sikre god tilgang på plandata og innsyn i plandata for alle relevante målgrupper. I tråd med etablert metodikk skal utviklingen skje skrittvis og lærende. Inntil nye tjenester har tilstrekkelig funksjonalitet til å erstatte «Norge digitalt arealplankartløsning» (NAP) vil DiBK, Kartverket og KS samarbeide om å opprettholde registeret.

h) Valgfri kostnad - fellesmidler for Norge digitalt-samarbeidet

Dette er fellesmidler som kan benyttes i Norge digitalt-samarbeidet til avtalte formål og betingelser. Formål de skal benyttes til, betingelser for bruk og beregningsmodell er beskrevet i eget notat på [Geonorge](#). Bidrag til fellesmidler er valgfritt for den enkelte part.

i) Valgfri wms-tjeneste - Topografisk web-karta fra Lantmäteriet

Fra 2015 har Norge digitalt-partene hatt tilgang til en [topografisk web-karta fra Lantmäteriet](#). Kostnaden har vært betalt av Kartverket. Kartverket bruker ikke tjenesten. I 2023 ble det bestemt at kostnaden (ca. 75') skulle dekkes av fellesmidler fra Norge digitalt og fra 2024 fordels kostnaden på brukerne.

5. Mal for bilag 1 – Kalkulator

Figur 5 under viser eksempel på kalkulatoren. Parten har 374 årsverk som gir en partsfaktor på 2,0

ÅRSVERSJON 2025		Navn på parten : Forslag 2025					
		Årsverk i enheten :					374
		Partsfaktor (Pf) :					2,0
Enhetskostnad kr		Nytteverdi (Nv)	Nyttefaktor (Nf) = Pf x Nv	Rettighetshaver = R	Minimum nyttefaktor Nf = 1,0	Sum i kr	Årskostnad i kr
Norge i bilder							80 000
Norge i bilder		20 000	2	4,0		80 000	80 000
FKB og ortofoto fra Geovekst							-
FKB		138 000	4	8,0	R	0	0
Ortofoto		36 000	4	8,0	R	0	0
FKB og ortofoto fra "Andre kommuner" (kommuner utenfor Geovekst)							305 280
Ordinær årskostnad FKB og ortofoto *)		38 160	4	8,0		305 280	
Fradrag for "andre avtaler"**)						0	
Data fra Kartverket Geodesi							9 000
Transformasjoner og fastmerker		9 000	1	2,0		9 000	
Valgfri kostnad							10 000
Fellesmidler Norge digitalt-samarbeidet		10 000				10 000	
Valgfrie data							37 500
Posisjonstjenester fra Kartverket							
CPOS - 2025			4			35 000	
CPOS - nye måleenheter februar-desember 2024			0			0	
DPOS - 2025			1			2 500	
DPOS - nye måleenheter februar-desember 2024			0			0	
Valgfri tjeneste							10 000
Topografisk web-karta fra Lantmäteriet		10 000	1			10 000	
Andre data							40 000
Omløpsfotografering (Bildemålestokk GSD 25cm)		40 000	1	2,0		40 000	
Sum		Norge digitalt partskostnad 2025					491 780

Figur 3 Eksempel på bilag 1 - kalkulator for beregning av årskostnad for nasjonale parter

Obligatoriske data

- Norge i bilder, ortofoto forvaltningsløsningen har middels nytteverdi (2) for parten.
 - Nyttefaktoren = 2,0 (partsfaktor) x 2 (nytteverdi) = 4,0 (nyttefaktor).
 - Årlig sum 20 000 kroner (enhetskostnad) x 4,0 (nyttefaktor) = 80 000 kroner.
- Parten er rettighetshaver til Geovekst-data og som har stor nytteverdi (4). Nytteverdien skal settes inn for å synliggjøre nytten. Siden parten er rettighetshaver (R i kolonnen for rettighetshaver), beregnes ikke årskostnad for Geovekst-dataene.
- For FKB og ortofoto fra andre kommuner er nytteverdien 4. Enhetskostnad samlet er 38 160 kroner, og nyttefaktor på 8,0 gir en ordinær årlig kostnad på 305 280 kroner (se også arkfane "Andre kommuner").
- Data fra Kartverket:
 - Produktene fra Geodesi har nytteverdi (1) for parten – årskostnad 9 000 kroner.

Valgfrie data – posisjonstjenester fra Kartverket

Parten betaler for antall abonnementer ved inngangen til 2025. Abonnement inngått senere enn 1. februar 2024, blir i tillegg fakturert i 2025.

Andre data

Ortofoto fra omløpsfotograferingen har en enhetskostnad på 40 000 kroner. Parten har liten nytte av dette datasettet, nytteverdi 1, og 80 000 kroner i årskostnad.

Valgfri kostnad

Parten bidrar til fellesmidler for Norge digitalt-samarbeidet – kr 10 000.

Valgfri wms-tjeneste fra Lantmäteriet

Parten som ønsker denne tjenesten, betaler sin andel på kr. 10.000.

Total partskostnad

I dette eksemplet vil parten totalt betale 491 780 980 kroner i årskostnad.

Mal for Bilag 1 (kalkulator) for lokale og regionale parter

For lokale og regionale parter er det lagt til grunn at hhv. alle kommunene samlet, alle energibedrifter med nettkonsesjon samlet og alle fylkeskommunene samlet – hver for seg betraktes som landsdekkende parter. Forhandlingsutvalg for hver av disse gruppene i regi av KS og Energi Norge forhandler frem et vanlig bilag 1 med samlet årskostnad, som i neste omgang ligger til grunn for en fordeling mellom de underliggende partene.

For hver lokal eller regional part har bilag 1 en tilpasset utgave av kalkulatoren som vist i figur 6:

ÅRSVERSIJON 2025 - KOMMUNER		Kommunenr:	0301
Årskostnad (ekskl. frivillige data og posisjoneringstjenester)			Oslo
			41 952
Valgfrie data			
Posisjoneringstjenester fra Statens kartverk		Antall måleenheter	70 375
	CPOS - 2025	9	64 000
	CPOS - nye måleenheter februar - desember 2024	3	1 375
	DPOS - 2025	2	5 000
	DPOS - nye måleenheter februar - desember 2024		-
Sum		ND-partskostnad 2025	112 327

Figur 4 Eksempel på bilag 1 - kalkulator for lokale og regionale parter

Kostnadsfordelingen for hver kommune er basert på faktorene areal, antall bygningsidenter, befolkning og en fast del hvor hver faktor teller 25 %. Figuren viser den enkelte kommunes årskostnad basert på denne fordelingen samt kommunens abonnementer på posisjonstjenester.

Til kapittel 7 Informasjonssikkerhet

Sikkerhetsarbeidet i Norge digitalt omfattes av flere regelverk, og skal bygge på den nasjonale strategien for informasjonssikkerhet med fire overordnede mål:

- Styrket samordning og situasjonsforståelse
- Robust og sikker IKT-infrastruktur
- Evne til å håndtere uønskede hendelser
- Høy kompetanse og sikkerhetsbevissthet

Innenfor Norge digitalt-samarbeidet anbefaler vi å bruke Regjeringens veileder om informasjonssikkerhet. Se mer på [Regjeringens hjemmesider](#) for nærmere informasjon.

Her finnes anbefalinger til hovedaktiviteter innen internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet. Dette omfatter ledelsens styring, risikovurderinger, risikohåndtering, kompetanseutvikling, overvåkning og hendelseshåndtering.

En arbeidsgruppe under Samordningsgruppen har utarbeidet en rapport i 2016 – [Informasjonssikkerhet i Norge digitalt](#) – for å øke bevisstheten og gi råd til medlemmene i Norge digitalt i spørsmål om informasjonssikkerhet og for hjelp til å oppfylle kravene som stilles.

Prioriteringer av arbeidet

Det handler særlig om å rette oppmerksomheten mot det som strekker seg ut over den enkelte parts ansvar for egen sikkerhet. Samvirke, avhengigheter, sårbarheter og trusler i verdikjeden/nettverket er viktige elementer i et informasjonssikkerhetsperspektiv. Partene må vurdere sannsynligheten for og konsekvensene av mulige sikkerhetsbrudd. Sikkerhetsarbeidet bør derfor bygge på en risikobasert tilnærming der partene gjennomfører risikovurderinger og deretter iverksetter nødvendige forebyggende tiltak. Partene skal kunne dokumentere at sikkerhetsarbeidet inngår i den ordinære driften.

Geodatakoordinator skal jevnlig vurdere sikkerheten ved Norge digitalt fellesløsninger som Kartverket drifter, inkludert om tilgangskontrollen oppfyller kravene til autorisert bruk.